

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ РАКИЋ против СРБИЈЕ

(представка број 78761/12)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

28. април 2015. године

Ова пресуда је правноснажна али може бити предмет редаторских измена.

У предмету Ракић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Ján Šikuta, *председник,*

Dragoljub Popović,

Iulia Antoanella Motoc, *судије,*

и Maridalena Tsirlî, *заменик секретара Одељења,*

После већања на затвореној седници 7. априла 2015. године,

Испоставља следећу пресуду, која је донета тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 78761/12) против Републике Србије коју је Суду поднела према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) држављанка Србије, госпођа Мила Ракић (у даљем тексту: „Подноситељка представке2), 1. децембра 2012. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник, госпођа В. Родић.

3. Представка је 28. августа 2013. године достављена Влади.

4. Влада је ставила примедбу на разматрање представке од стране Одбора. Пошто је размотрио примедбу Владе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносиатељка представке рођена је 1949. године и живи у Краљеву.

6. Општински суд у Краљеву је 6. новембра 2008. године наложио друштвеним/државним предузећима *Холдинг компанија ФВК АД „Вагоноградња“*, *Холдинг компанија ФВК АД*, и *Концерн ФВК АД „Вагоноградња“* (дужници) да подносиатељки исплате одређене суме на рачун неисплаћених плата и доприноса из радног односа.

7. Окружни суд у Краљеву је 5. марта 2009. године укинуо један део пресуде и вратио је првостепеном суду на поновно суђење. Тај део пресуде није предмет овог случаја. Штавише, Окружни суд је изменио други део пресуде од 6. новембра 2008. године и потврдио њен преостали део.

8. Релевантни део пресуде од 6. новембра 2008. године, према измени од 5. марта 2009. године, постао је и правноснажан и извршан 20. априла 2009. године.

9. Подносиатеља представке је 28. децембра 2009. године поднела захтев за извршење пресуде од 6. новембра 2008. године.

10. Основни суд у Краљеву, који сада поступа као надлежан суд, 29. јануара 2010. године, наложио је подносиатељки представке да исправи неке недостатке у свом захтеву за извршење. Подносиатеља представке је то учинила 3. фебруара 2010. године.

11. Извршни поступак је обустављен 26. априла 2010. године због тога што су дужници били у поступку реструктурирања.

12. Подносиатеља представке је 5. септембра 2011. године затражила од Основног суда да настави извршење.

13. Основни суд је 26. септембра 2011. године донео решење о извршењу. Решење о извршењу је укинута 17. маја 2012. године по жалби, пошто су називи дужника у међувремену промењени.

14. Подносиатеља представке је 19. јуна 2012. године обавестила извршни суд о новим називима дужника.

15. Основни суд је 17. септембра 2013. године донео ново решење о извршењу. Он је подносиатељки представке досудио РСД 36.567 на рачун трошкова извршења. Решење о извршењу је потврђено 13. децембра 2013. године по жалби.

16. Основни суд је 30. априла 2014. године наложио подносиатељки представке да достави даље детаље о називима дужника, износима социјалних доприноса за плаћање и банкарским рачунима за њихову исплату. Подносиатеља представке је 12. маја 2014. године доставила тражене информације.

17. Пресуда од 6. новембра 2008. године, која је измењена 5. марта 2009. године тек треба да се изврши.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

18. Релевантно домаће право изнето је у предмету *Р. Качапор и други против Србије* (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, ст. 57-82, 15. јануар 2008. године); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ст. 37-47, 16. децембар 2008. године); *Црнишанин и други против Србије* (бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, ст. 100-104, 13. јануар 2009. године); *Адамовић против Србије* (број 41703/06, ст. 17-22, 2. октобар 2012. године); и *Маринковић против Србије* ((одлука) број 5353/11, ст. 26-44, 29. јануар 2013. године).

ПРАВО

I. ЗАХТЕВ ВЛАДЕ ДА СЕ ПРЕДСТАВКА СКИНЕ СА СПИСКА ПРЕМА ЧЛАНУ 37. КОНВЕНЦИЈЕ

19. Влада је 23. децембра 2013. године поднела једнострану декларацију којом је од Суда затражила да представку скине са списка представки у вези са притужбом подносиољке представке према члану 6. став 1. Конвенције.

20. Подносиољка представке је ставила примедбу на овај предлог.

21. Суд примећује да, у одређеним околностима, може бити прикладно да се представка скине са списка представки према члану 37. став 1 (в) Конвенције на основу једностране декларације тужене владе, чак и када подносилац представке жели да се разматрање његове представке настави. То ће, међутим, зависити од посебних околности да ли једнострана декларација нуди довољну основу да се утврди да поштовање људских права како је дефинисано Конвенцијом не захтева од Суда да настави са разматрањем предмета (види *Tahsin Acar против Турске* (прелиминарна примедба) [ВВ], број 26307/95, став 75, ЕЦХР 2003-VI, и *Angelov и други против Бугарске*, број 43586/04, став 12, 4. новембар 2010. године).

22. Пошто је проучио услове једностране декларације Владе, Суд сматра да, у посебним околностима предмета и пошто је предложени износ накнаде значајно нижи од износа који би Суд досудио у сличним предметима, једнострана декларација не пружа довољан основ да се закључи да поштовање људских права како је дефинисано Конвенцијом и њеним Протоколима не захтева од њега да настави са разматрањем предмета (види уз одговарајуће измене, *Magoch против Пољске*, број 29539/07, став 19, 2. фебруар 2010. године; и *Dochnal против Пољске*, број 31622/07, став 69, 18. септембар 2012. године).

23. С обзиром на горе наведено, Суд одбацује захтев Владе да представку скине са списка представки према члану 37. Конвенције, па ће, сходно томе, наставити са њеним разматрањем у вези са допушћеношћу и основаношћу предмета.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛ. 6. И 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

24. Подносиољка представке се жалила због пропуста Тужене државе да изврши правноснажну судску пресуду донету у њену корист против дужника. Релевантне одредбе чл. 6. став 1. и 13. Конвенције, као и члана 1. Протокола број 1 гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну ... расправу у разумном року пред ... судом ...“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

А. Допуштеност

25. Суд примећује да представка није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције. Он даље примећује да није ни недопуштена по неком другом основу. Она се према томе мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

26. Влада је тврдила да је поступак извршења вођен марљиво. По њеном мишљењу, кашњења се првенствено приписују подносиоци представке која није испоштовала налоге извршног суда и изабрала повољнија средства извршења.

27. Подносиоци представке се с тим није сложила.

28. Суд подсећа да, у принципу, када подносилац, као што је ова подносиоци представке, добије правноснажну пресуду против државног предузећа, од њега или ње тражи се само да поднесе предлог за извршење те пресуде надлежном суду или, у случају ликвидације или стечајног поступка против дужника, да пријави своја потраживања управи дужника (види *Лолић против Србије*, број 44095/06, став 26, 22. октобар 2013. године; и *Николић - Крстић против Србије*, број 54195/07, став 29, 14. октобар 2014. године). Примећено је да ова подносиоци представке тражила извршење пресуде о којој је реч 28. децембра 2009. године и да је налог за извршење постао правноснажан 13. децембра 2013. године. Иако је тачно да је извршни суд неколико пута тражио од подносиоци представке да достави додатне

информације, подносиатеља представке је сваки пут реаговала без закашњења. Упркос томе, предметна пресуда је остала неизвршена до данашњег дана.

29. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који постављају питања слична онима која су постављена у предметном случају (види *Р. Качапор и други*, цитирана у горњем тексту, ст. 115-116 и став 120; *Марчић и други против Србије*, број 17556/05, став 60, 30. октобар 2007. године; *Рашковић и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, ст. 74. и 79, 31. мај 2011. године; и *Адамовић*, цитирану у горњем тексту, став 41.).

30. Пошто је размотрио материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу нити уверљив аргумент који би могли да га убеди да донесе другачији закључак у овом предмету. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

31. Пошто је усвојио овај закључак, Суд сматра да није неопходно да се разматра у суштини иста притужба према члану 13. Конвенције (види уз одговарајуће измене, *Kin-Stib и Majkić против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

32. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета, трошкови

33. Подносиатеља представке тражила је да се држави наложи да из сопствених средстава исплати суме досуђене правноснажном судском пресудом донетом у њену корист 6. новембра 2008. године, која је измењена 5. марта 2009, ЕУР 5.500 на име нематеријалне штете, ЕУР 1.550 на име судских трошкова за вођење разних домаћих поступака у вези са извршењем, и ЕУР 660 за судске трошкове настале пред Судом.

34. Влада је потраживања сматрала претераним и неоправданим.

35. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и на сопствену судску праксу (*Р. Качапор и други*, ст. 123-26, и *Црнишанин и други*, став 139, обе цитиране у горњем тексту), Суд сматра да Влада треба да исплати подносиатељки представке суме досуђене судском пресудом донетом у њену корист 6. новембра 2008. године, која је измењена 5.

марта 2009. године, као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези.

36. Штавише, Суд сматра да је подносиатељка представке претрпела одређени нематеријални губитак због кршења Конвенције утврђених у овом предмету. Конкретан тражени износ је, међутим, претеран. С обзиром на своју судску праксу (види *Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66. и 67, 1. октобар 2013. године), Суд подносиатељки представке досуђује ЕУР 2.000. Ова сума треба да покрије нематеријалну штету, као и трошкове..

Б. Затезна камата

37. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одбацује* једнострану декларацију Владе и њен захтев да се представка скине са списка представки пред Судом;
2. *Проглашава* представку допуштеном;
3. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
4. *Утврђује* да нема потребе да се разматра притужба према члану 13. Конвенције;
5. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиатељки представке, у року од три месеца, износе досуђене правоснажном домаћом пресудом донетом у њену корист 6. новембра 2008. године, која је измењена 5. марта 2009. године, као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу;
 - (б) да Тужена држава треба да исплати подносиатељки представке, у истом периоду, ЕУР 2.000 (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, трошкова, заједно са порезом који се може платити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе по стопи важећој на дан исплате;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

6. *Одбија* преостали део захтева подносиоце представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 28. априла 2015. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Marialena Tsirli
Заменик секретара

Ján Šikuta
Председник